

Město a jeho pevnostní město

JAROMĚŘ A JOSEFOV

Pro většinu lidí je to jen tranzitní město na cestě do Náchoda, případně dále do Polska. Město, kterého si všimnou jen proto, že zde musí zpomalit. Chce to tady ale rovnou zastavit a aspoň pár hodin se procházet.

FOTO: ČTK

Letecký pohled na Josefov odhaluje jeho pevnostní půdorys.

Tím městem, přes nějž se jen projíždí, je východočeská Jaroměř. Historické město, které spolu se svou částí Josefov tvoří zajímavý a neobyčejný turistický cíl. Je-li nyní řeč o Jaroměři a Josefově coby o jednom městě, pak je třeba hned na začátku upozornit, že ne vždy tomu tak bylo. Není to příběh jednoho města, ale dva příběhy dvou měst. Až do roku 1948 byla totiž Jaroměř jedním a sousední Josefov městem druhým. Ta první městem historickým, to druhé městem pevnostním. Ale pěkně po pořádku.

Na soutoku tří řek

Zdejší místo je nanejvýš strategicky dobře položené. Stékají se tu hned tři řeky: Labe, Úpa a Metuje. Byla jen otázka času, kdy se tu usadí lidé. A tak první lidé přišli již zhruba před více než 40 tisíci lety v epoše mlad-

šího paleolitu. Když se posuneme o velký skok dopředu, někdy v 11. století zde vzniklo přemyslovské hradiště a záhy získalo jméno, historici se domnívají, že podle knížete Jaromíra. Z roku 1126 se také o zdejším hradě píše v první zmínce. Výhodná poloha se odrazila i v obchodní stezce, která tudy procházela z Čech do Kladska. Jako mnohde jinde tak i zde založil město královské Přemysl Otakar II., které od roku 1307 patřilo do portfolia manželky Václava II. Elišky Rejčky – jeho status zněl věnné město českých královen. Jaroměř měla samozřejmě hradby, do nichž vedly dvě brány.

A zase pod vládou ženy

Pak udeřily turbulentní časy. Doba husitská. Město královské stojící na straně Zikmundově jen těžko mohlo ujít pozornosti kališ-

níků. Ti přitáhli v květnu 1421 a chytří měšťané brzy usoudili, že bude lépe se vzdát. Jejich rozhodování jim trvalo přesně tři dny. Husitské myšlenky zde vydržely ještě dva roky poté, co se odehrála rozhodující bitva u Lipan. Jak síla hnutí vyprchávala, měšťané opět učinili rozhodnutí: Podrobme se zase Zikmundovi. A císař? Ten roku 1437 daroval Jaroměř ženě. Historie se opakovala, město patřilo jako už jednou královně, tentokrát Barboře. Z jejího panování ale přílišné nadšení nepanovalo. Jistá privilegia si město přece jen ponechat chtělo, a Barbora než aby se dál handrkovala, po sedmi letech jej dala do zástavy Jiřímu z Poděbrad. Ovšem trest přišel v podobě nového znaku: Ivce otočené dvojitou korunou.

V 15. století stál na okraji dnešního náměstí malý hrad. Město lehlo v témže věku →